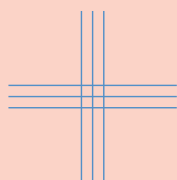

apo-Q skal lette apotekernes arbejde med kvalitet

20

REPORTAGE
Apotekerkonferencen
2025
10

Flere digitale
løsninger på vej
12

NY Optizorb teknologi

Smertelindring på kun

15' min.*¹

af voksne tåler den
nye Panodil Zapp^{1,2}

mindre tablet

Læs mere på
HaleonPro.dk

*ved indtag af 2 tabletter¹

1. Produktresumé for Panodil Zapp, 09/2025. 2. Using suitability profiles to better inform consumers' choice of commonly used over-the-counter analgesics, Clarke, D.C., Adams et al, International Journal of Pharmacy Practice, Volume 16, Issue 5, October 2008, pp. 333–336.

Panodil Zapp (paracetamol), fillovertrukne tabletter 500 mg. **Indikation:** Svage smerter, febernedsættende. **Dosering:** Voksne (inkl. ældre) og børn på 12 år og derover (min. 40 kg): 1 g 3-4 gange i døgnet, dog højst 4 g pr. døgn. Børn 2-11 år: 50 mg/kg/døgn fordelt på 3-4 doser. Børn under 2 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. **Kontraindikationer:** Svær leverinsufficiens, overfølsomhed overfor paracetamol eller hjælpestofferne. **Interaktioner:** Metoclopramid, domperidon, colestyramin, lægemidler med enzyminducerende effekt (f.eks. fenytoin, carbamazepin), probenecid, chloramphenicol, warfarin, flucloxacillin. **Forsigtighedsregler:** Må ikke anvendes samtidig med andre lægemidler, der også indeholder paracetamol, da det kan føre til en overdosis, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Forsigtighed skal udvises ved lever- og nyreinsufficiens. Tilfælde af nedsat leverfunktion/leversvigt ved maksimale terapeutiske doser er rapporteret ved underskud af glutathion, hvorfor vedvarende brug og maksimale doser frarådes hos disse patienter. Ved underskud af glutathion kan brug af paracetamol øge risikoen for metabolisk acidose. Risiko for medicinoverforbrugs-hovedpine og nyreskade ved længerevarende brug. **Graviditet og amning:** Kan om nødvendigt anvendes under graviditet. Bør anvendes i lavest mulige dosis, der mindsker smerterne, og i så kort tid som muligt. Kan anvendes under amning. **Bivirkninger:** Se produktresumé. **Overdosering:** Overdosis på > 6 g paracetamol eller mere som enkelt dosis hos voksne eller > 125 mg/kg kropsvægt som enkelt dosis hos børn kan forårsage leversvigt, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Ligeledes kan overdosis af paracetamol pga. høje samlede dosisniveauer over en periode forårsage irreversibelt leversvigt. Akut pankreatitis er observeret, ofte med hepatisk dysfunktion og levertoksicitet. **Lægemiddelformer:** Panodil suppositorier, Panodil fillovertrukne tabletter, Panodil tabletter med modificeret udløsning, Panodil Hot, Panodil Brus, og Panodil Junior suspension og suppositorier. **Udlevering:** HX18: 10 stk. HA18: 20 stk. B: 100 stk. **Tilskud:** 100 stk.: Generelt tilskud. **Pakninger:** 10 stk.: Ingen vejledende mindstepris. 20 stk. og 100 stk.: Se dagsaktuel pris på medicinpriser.dk. Haleon Denmark ApS er indehaver af markedsføringstilladelserne. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2025 Haleon or licensor. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon (mystory.nd@haleon.com). De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresuméer, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Denmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27.

INDHOLD

5 Leder

Flere digitale løsninger på vej

6 Medieklip

8 Nyheder

10

APOTEKERKONFERENCEN 2025

Strategi, sundhedsreform og diversitetsledelse på dagsordenen

12

Digitalisering af flere ydelser på vej

Kontanthjælpsreformen var startskuddet

16 Regionale workshops styrker samarbejdet mellem sygehusapoteker og apoteker

20 apo-Q

Nyt kvalitetssystem skal lette arbejdet med kvalitet på apotekerne

24 NIS2

Nyt EU-direktiv klæder apotekerne på til cyberangreb og krisesituationer

MENTALISERING

27 Mentalisering er del af apotekets rygrad

På Dalgas Boulevard Apotek tilbydes alle medarbejdere tovholderuddannelsen

30 Nyt studie dokumenterer effekten af mentalisering på apotekerne

33 Livet med...

Endometriose

34 Apotekerland

Det handler egentlig ikke om teknologi men om at levere en service til borgerne, der er moderne, menneskelig og ansvarlig

Gitte Hessner

tilskudskonsulent
i Apotekerforeningen

Læs mere side 12

20

APOTEKERKONFERENCEN 2025.

105 apotekere var samlet til Apotekerkonference, hvor de blandt andet bidrog til arbejdet med en ny strategi og blev klogere på, hvordan man udøver diversitetsledelse.

10

3

**VIRKER SMERTESTILLENDE
OG ANTIINFLAMMATORISK¹**

Op til 8 ud af 10 tilfælde af ondt i halsen skyldes virale infektioner,⁴ hvilket antibiotika ikke er effektivt overfor⁵

MED STREFEN OG STREFZAP KAN DU HJÆLPE VED AT ANBEFALE EN LAV DOSIS, MÅLRETTET OG SYMPTOMLINDRENDE BEHANDLING MOD ONDT I HALSEN

- + Strefen og Strefzap har en lav optimal dosis af lokal-virkende NSAID (god-tolerance)⁶⁻¹⁰ som forhindrer kaskaden af den lokale prostaglandinfrigivelse¹
- + 8,75 mg flurbiprofen er klinisk bevist at trænge ind i de dybere lag i halsen/svælg¹¹

- Voksne og børn over 12 år¹
- 1 sugetablet, hver 3.-6. time, højst 5 / dag¹
- Begynder at virke efter 2 minutter¹ og har smertestillende effekt i op til 4 timer¹
- Lindrer hoste associeret med ondt i halsen¹

- Voksne over 18 år¹
- 1 dosis (3 pust), hver 3.-6. time, højst 5 / dag¹
- Begynder at virke øjeblikkeligt¹ og har smertestillende effekt i op til 6 timer¹
- Sprayer en fin mist med optimal partikelstørrelse og vinkel¹²

Referencer: 1. Produktresuméer: Strefen, Strefen Orange sugetabletter og Strefzap honning og citron, mundhulespray, opløsning; 2. Shephard A, Abstract (#201) accepted for presentation at FIP World Congress, September 2022, Seville, Spain 3. van Driel ML, De Sutter A, Deveugle M, Peersman W, Butler CC, De Meyere M, et al. Are sore throat patients who hope for antibiotics actually asking for pain relief? *Ann Fam Med*. 2006;4(6):494-499. 4. Ebell MH, et al. *JAMA* 2000;284:2912-8 5. Hildreth CJ, et al. *JAMA* 2009;302:816 6. de Looze F, et al. *Eur J Gen Pract* 2016;30:111-8 7. Aspley S, et al., *Curr Med Res Opin*. 2016 Sep;32(9):1529-38; 8. Benrimoj SJ et al., *Clin Drug Investig*. 2001 Mar;21(3):183-93; 9. de Looze F, et al. *J Pain Res* 2019;12; 10. Schachtel et al., *Trials*. 2014 Jul 3;15:263; 11. Turner R, et al. *Clin Res Pharmatol*. 2020; 12:13-20; 12. Veale D, et al. *Curr Drug Deliv Med* 2017;14:725-33.

Strefzap honning og citron, mundhulespray, opløsning. Strefzen, Strefzen Orange sugetabletter (flurbiprofen) **INDIKATIONER:** Strefzap honning og citron: Lægemiddel til kortvarig symptomatisk lindring af akut ondt i halsen hos voksne. Strefzen Orange: Lægemiddel til kortvarig symptomatisk lindring af ondt i halsen hos voksne og børn over 12 år. **DOSEERING:** Strefzap honning og citron: Voksne i alderen 18 år og derover: En dosis (3 pastiller) hver 3.-6. time efter behov og op til maksimalt 5 doser inden for 24 timer. Bør højst bruges 3 dage i træk. Strefzen, Strefzen Orange: Voksne og børn over 12 år: En sugetablet hver 3.-6. time efter behov og op til højst 5 doser inden for 24 timer. Bør højst bruges 3 dage i træk. **KONTRAINDIKATIONER:** Overfølsomhed over for flurbiprofen eller et eller flere af hjælpestofferne. Kendt overfølsomhed overfor acetylsalicylsyre eller andre NSAID-præparater. Recidiverende peptisk ulcus/intestinal ulceration. Fortilfælde af gastrointestinal blødning eller perforation, svær colitis, hæmorrhagiske eller hæmopoietiske lidelser relateret til tidligere NSAID-behandling. Sidste trimester af graviditet. Svær hjerteinsufficiens, -nyreinsufficiens eller -leverinsufficiens. Strefzap honning og citron: Børn og unge under 18 år. **FORSIGTIGHEDSBESKRIVELSE:** Infektioner: Kan forvære infektiøse inflammationer eller bakterieinfektioner. NSAID'er kan maskere symptomer på infektion. Ældre: Ældre får oftere bivirkninger ved brug af NSAID-præparater, især gastrointestinal blødning og perforation, som kan være fatale. Luftveje: Bronkopasme kan udværes hos patienter, der lider af et eller tidligere har lidt af bronkial astma eller allergisk sygdom. Andre NSAID-præparater: Anvendelse samtidig med andre NSAID-præparater, herunder selektive cyclooxygenase-2-hæmmere, bør undgås. SLE og blandet bindevævs sygdom (MCTD): Patienter med systemisk lupus erythematosus og MCTD kan have øget risiko for aseptisk meningitis. Lever: Mild til moderat leverdysfunktion. Kardiovaskulære og cerebrovaskulære virkninger: Udvis forsigtighed, forud for behandlingsstart af patienter med hypertension og/eller hjerteinsufficiens i anamnesen. Brugen af visse NSAID-præparater (specielt ved høje doser og i langvarig behandling) kan forbindes med en lille øget risiko for arterielle trombotiske hændelser. Påvirkning af nerverystemet: Analgetika-induceret hovedpine. Gastrointestinal: NSAID-præparater bør gives med forsigtighed til patienter med tidligere gastrointestinale sygdomme herunder gastrointestinal blødning, ulceration eller perforation. Hæmatologisk effekt: NSAID-præparater bør anvendes med forsigtighed hos patienter med potentielt normal blødning. Dermatologi: Allorlige hudreaktioner, bl.a. exfoliativ dermatitis, Stevens-Johnson syndrom og toksisk epidermal nekrolyse. Behandlingen bør seponeres ved den første forekomst af hududslæt, slimhindelesioner eller andre tegn på overfølsomhed. Strefzap honning og citron: Indeholder methylparahydroxybenzoat og propylparahydroxybenzoat, som kan forårsage allergiske reaktioner. Strefzen, sugetabletter: Patienter med sjældne alvorlige problemer med fruktoseintolerans, glukose-galaktose-malabsorption eller sukrase-isomaltase-insufficiens bør ikke tage dette lægemiddel. Strefzen Orange, sugetabletter: Patienter med sjældne, arvelige problemer med fruktoseintolerans, bør ikke tage dette lægemiddel. Strefzen: Bør ikke anvendes, hvis patienten har hvedeallergi. Strefzen Orange, sugetabletter og Strefzap honning og citron: Indeholder dufstoffer der kan medføre allergiske reaktioner. Strefzen, Strefzen Orange: Indeholder isomalt og maltitol, som kan have en mild afførende effekt efter flere daglige doser, og har et kalorieindhold på 2,3 kcal/g. Ved irritation i munden, bør behandlingen seponeres. **INTERAKTIONER:** Flurbiprofen bør undgås i kombination med: Andre NSAID-præparater herunder selektive cyclooxygenase-2-hæmmere, acetylsalicylsyre (ikke over 75 mg). Flurbiprofen bør anvendes med forsigtighed i kombination med: Antikoagulantia, trombocythæmmende midler, antihypertensiva (diuretika, ACE-hæmmere og angiotensin-II-antagonister), alkohol, hjerteglykosider, ciclosporin, kortikosteroider, lithium, methotrexat, mifeprison, orale antidiabetika, phenytoin, kaliumbesparende diuretika, probencid, sulfinylnag, antibakterielle quinoloner, selektive serotoninoptagshæmmere (SSRI), tadalafil, zidovudin. **GRVIDITET OG AMNING:** Må ikke bruges under graviditet. Amning: Anbefales ikke til ammende mødre. Fertilitet: Lægemidler som hæmmer cyclooxygenase/prostaglandinsyntesen, kan medføre nedsat kvindelig fertilitet. Dette er reversibelt ved ophold af behandlingen. **BIVIRKNINGER:** Bivirkninger er relateret til flurbiprofen i håndkøbsdoser ved kortvarig brug. Almindelige: Svimmelhed, hovedpine, paræstesi, irritation i halsen, diarré, mundsår, kvalme, smerter i munden, oral paræstesi, orofaryngeale smerter, orale gener (varm eller brændende fornemmelse eller prikken i munden). Ikke almindelige: Insomni, somnolens, forværring af astma og bronkopasme, dyspnø, hiven efter vejret, orofaryngeale blæder, faryngeal hyperæstesi, opustet mave, mavesmerter, forstoppelse, mundtørhed, dyspepsi, flatulens, glossodyni, oral dysæstesi og opkastning. Forskellige typer af hududslæt, pruritus, feber og smerter. Sjældne: Anafylaktisk reaktion. Ikke kendt: Anæmi, trombocytopeni, ødem, hypertension og hjertesvigt. Hepatitis, alvorlige former for hudreaktioner såsom bulløse reaktioner, inklusive Stevens-Johnson syndrom og toksisk epidermal nekrolyse. **OVERDOSEERING:** Symptomer: Hos de fleste patienter, der har indtaget NSAID-præparater i klinisk betydningsfulde mængder: Kvalme, opkastning, epigastriske smerter eller mere sjældent diarré. Tinnitus, hovedpine og gastrointestinal blødning kan også forekomme. I mere alvorlige forgiftningstilfælde med NSAID-præparater: Toksicitet i det centrale nervesystem, som manifesterer sig ved dosighed, lighedsbævs eksitation, sløre syn og desorientering eller koma. En gang imellem kan patienter udvikle kramper. I alvorlige tilfælde af forgiftninger med NSAID-præparater kan metabolisk acidose forekomme og protrombintiden/INR kan blive forlænget. Akut nyresvigt og leverskade kan forekomme. Der er risiko for forværring af astma hos astmatikere. **UDELIVERINGSGRUPPE:** Strefzap honning og citron: HA18. Strefzen, Strefzen Orange: 8 eller 16 sugetabletter: XH18. 24 sugetabletter: B. Ikke tilskudsberettiget. **PAKNINGSSTØRRELSER:** Strefzap honning og citron: 15 ml mundhulespray, opløsning. Strefzen: Blisterpakning med 8, 16, 24 eller 36 sugetabletter, Strefzen Orange: Blisterpakning med 8, 12, 16, 24 eller 36 sugetabletter. **REGISTRERINGSINDEHAVER:** Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S, Søborg, Danmark. Den dagsaktuelle pris kan findes på: www.medicinpris.dk. **Denne produktinformation er forkortet i forhold til de af Lægemiddelstyrelsen godkendte produktresuméer af 04.11.2024 (Strefzen, Strefzen Orange, Strefzap honning og citron).** De fuldstændige produktresuméer kan rekvireres hos Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S. Tlf. 44 44 97 00.

Flere digitale løsninger på vej

DET ER TID OG RESSOURCER, som vi kan bruge til det vigtige, nemlig nærvær og faglig rådgivning. Og det går ud over de svageste borgere, når vejen til medicintilskud går gennem blanketter og ofte uforståelige, bureaukratiske processer.

Derfor er det glædeligt, at henstandsordningen nu ser ud til at blive digital – noget, vi har arbejdet for længe. Og der tegner sig også en positiv udvikling for de ydelser og tilskud, vi i dag håndterer manuelt, som ligeledes langt om længe ser ud til at blive digitaliseret.

Således var ordningen med gratis medicin til kontanthjælpsmodtagere, der trådte i kraft den 1. juli 2025, så at sige født digital. Det vil sige, at informationen om den enkelte borgers ret til gratis medicin fra dag ét lå i apotekssystemet, og det takket være et intensivt samarbejde mellem mange instanser. Det er første gang, vi har oplevet, at disse oplysninger var indarbejdet i CTR fra ydelsens start. Og det er forhåbentlig ikke sidste gang.

Desuden er flere af de eksisterende ordninger på vej til at blive digitale – eksempelvis aftalen om gratis skizofrenimedicin. Også med hensyn til de grønne ernæringsblanketter ser der ud til at være en løsning på vej. Myndighederne ser positivt på vores ønsker og er i princippet med på denne udvikling. Men det stiller samtidig krav til opdatering af de offentlige IT-systemer,

Mere digitalisering er svaret på mange af de udfordringer, vi har i hverdagen på apoteket. For det tager tid og ressourcer, når oplysninger om eksempelvis borgerens ret til tilskud ikke automatisk ligger i apotekets system.

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

hvilket ikke altid står øverst på myndighedernes to-do-liste. Derfor presser vi i foreningen på.

Øverst på myndighedernes dagsorden står til gengæld de skærpede krav til cybersikkerhed og krisehåndtering – ikke mindst det såkaldte NIS2-direktiv fra EU, der trådte i kraft den 1. juli 2025. Det kan virke omstændeligt, og myndighedernes krav er på flere områder uklare. Der findes desværre ikke en facitliste til, hvordan apoteket indarbejder direktivet i dagligdagen. Vi må bygge skinnerne, mens toget kører. En situation, som vi i øvrigt ikke er alene om.

Vi forstår frustrationen og ønsket om hjælp til at håndtere NIS2. Og ikke mindst ønsket om en afklaring af, hvad myndighederne forventer af apotekerne i krisesituationer. Men vi er i dialog med myndighederne, og desuden henter vi lige nu inspiration i apotekerforeninger i de andre nordiske

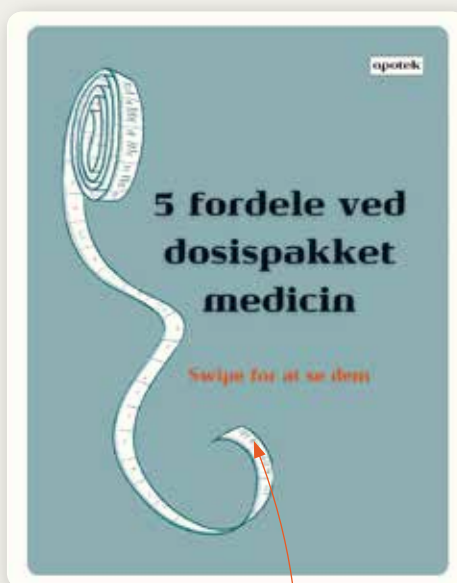
lande om deres beredskabsplaner.

Uanset dette kommer vi ikke uden om, at vi som sektor spiller en stor samfundskritisk rolle. Derfor er vi nødt til sammen med myndighederne og andre aktører at blive præcise på vores forpligtelser – også i tilfælde af cyberangreb, strømafbrydelse og det, der er værre. ●

Nyhed om medicin på abonnement kom bredt ud

Regeringen vil nu afsætte 21,5 mio. kr. til en digital abonnementsordning, hvor egenbetalingen fordeles som et fast beløb over året, og medicin kan hentes på alle landets apoteker. En undersøgelse fra Apotekerforeningen viser, at 12 procent af 5.000 adspurgte har undladt at hente receptmedicin – oftest på grund af manglende betalingsevne. Formand Jesper Gulev Larsen glæder sig over, at ordningen bliver en realitet.

Ritzau, TV2 Øst, Radio III Nyhederne, B.T., Avisen Danmark m.fl. d. 31.10.2025

Advarsel mod næsespray igen på dagsordenen

Det kan føles som en lettelse at bruge næsespray mod tilstoppet næse, men eksperter advarer igen mod overforbrug. Ifølge Kasper Aanæs, speciallæge på Rigshospitalet, kan længe-revarende brug føre til medicinsk næsetæthed, hvor slimhinden hæver og blokerer luftvejene. Danskerne køber, ifølge Apotekerforeningen, over fire millioner næsesprays mod forkølelse om året, men kun hver fjerde via apoteket. Den nemme adgang i supermarkeder øger risikoen for overforbrug, advarer sundhedsfaglig chefkonsulent Helle Jacobsgaard.

Sjællandske Nyheder den 6.11.2025, Nordjyske Stiftstidende den 7.11.2025 m.fl.

De danske apoteker er blandt de mest digitaliserede i verden. Vi vil gerne digitalisere endnu mere, men det forudsætter, at både offentlige it-systemer samt love og regler løbende opdateres.

Jesper Gulev Larsen, formand for Apotekerforeningen, i et debatindlæg i Dagens Pharma den 30.10.2025

Flere end **30.000 personer** har set opslaget om dosispakket medicin på Apoteket.dk på Instagram og Facebook.

Mere end **500 gange** er der klikket videre fra Facebook til siden om dosispakket medicin på apoteket.dk

Apotekerforeningens råd om virus i mange lokalaviser

Influenza rammer hvert år op mod hver femte dansker. Man kan selv gøre meget for at begrænse smitten.

”Bliv hjemme, når du er syg. Så undgår du også at udsætte andre for smittefare, lyder et af rådene fra Stine Fabricius, farmaceut og sundhedsfaglig konsulent i Apotekerforeningen.

Din Avis Favrskov, Ugeavisen Ribe, Lolland-Falster Folketidende og en lang række andre lokale medier i slutningen af oktober 2025

Ministerbesøg på **Lyngø Apotek** i anledning af Verdens Diabetesdag, på LinkedIn

Vaginal ubalance kan afhjælpes

Uanset årsagen til ubalancen kan
Apotekets Lacto+ Vaginalkapsler være en del af løsningen

Hver dag kommer kvinder i alle aldre på apoteket for at få hjælp til gener som udflåd, lugt, kløe, tørhed og irritation.

Med Apotekets Lacto+ Vaginalkapsler får du en ny mulighed i rådgivningen – både til at afhjælpe gener her og nu og til at forebygge, at de vender tilbage.

Vaginalkapslerne kan anvendes som **supplement til medicinsk behandling** ved bakteriel vaginose eller skedesvamp, og kan også anvendes ved **ubalancer i forbindelse med antibiotikabehandling eller overgangsalderen**, hvor den naturlige flora og pH-værdi ofte er påvirket.

Kapslerne indeholder et præbiotisk kompleks (FOS), som giver næring til de gavnlige mælkesyrebakterier, samt hyaluronsyre og vitaminerne C og E, der fugter, beskytter og understøtter slimhindens regenerering.

Sammensætningen hjælper med at genskabe den mikrobielle balance i vagina og reducerer risikoen for tilbagevendende infektioner.

Dermed får kvinder i alle aldre en dokumenteret og sikker løsning til at bevare den vaginale balance.

Kliniske studier viser, at Apotekets Lacto+ Vaginalkapsler lindrer symptomer og reducerer inflammation samtidig med at den vaginale flora stabiliseres – en vigtig faktor for at forebygge tilbagevendende infektioner.

apotekets
viden til forskel

Regeringen afsætter 21,5 mio. kr. til modernisering af henstandsordningen

APOTEKERFORENINGEN har gennem flere år arbejdet for at få moderniseret den nuværende henstandsordning i retning af en digitaliseret abonnementsordning. Det er nu lykkedes i tæt samarbejde med 11 andre organisationer fra Alliancen mod Social ulighed i Sundhed. Sundhedsministeriet har meldt ud, at der er afsat 21,5 mio. kr. til opgaven.

Moderniseringen vil betyde, at

flere borgere kan få deres årlige egenbetaling fordelt på 12 lige store rater og undgå store spring i egenbetalingen. Løsningen gør også, at borgerne i henstandsordningen ikke længere bindes til et bestemt apotek. Med moderniseringen følger desuden en forenkling af administrationen, så ordningen kan rumme mange flere patienter. Den endelige model for moderniseringen forventes at blive fremlagt i 2028-2029.

Apotekerne får bedre muligheder for at hjælpe borgere på tværs af landet. Derfor er jeg også glad for, at Apotekerforeningen har bakket op og bidraget til arbejdet med at udvikle rammerne for den nye digitale abonnementsordning.

Sophie Løhde

Indenrigs- og sundhedsminister

DOMÆNEOVERTAGELSE. Trøjborg Apotek er et af de apoteker, hvis hjemmeside er blevet overtaget af private aktører og nu bruges til salg af tvivlsomme kosttilskud.

Apotekers domæner misbruges til salg af tvivlsomme kosttilskud

FLERE DANSKE APOTEKERS hjemmesider er blevet overtaget af private aktører og bruges nu til salg af tvivlsomme kosttilskud. På hjemmesiderne bruges apotekernes navn og visuelle identitet, så besøgende vildledes til at tro, at siderne tilhører de det pågældende apotek. Ifølge Forbrugerrådet Tænk er det både vildledende og ulovligt efter Apotekerloven. Lægemiddelstyrelsen undersøger nu mulighederne for at få stoppet misbruget og sikre domænerne tilbage til de rette ejere.

GODT I GANG. Siden årsskiftet har apotekernes farmakonomer selvstændigt kunnet afholde medicinsamtaler efter at have gennemført den nødvendige efteruddannelse. Tidligere var opgaven forbeholdt farmaceuter. Tiltaget skal give bedre adgang til apotekets rådgivning.

Flere farmakonomer efteruddannes i medicinsamtaler

APOTEKERNE ER KOMMET GODT i gang med at efteruddanne farmakonomer i medicinsamtaler. En ny spørgeskemaundersøgelse viser, at 94 apoteker har efteruddannet, eller forventer at efteruddanne, farmakonomer i medicinsamtaler. I alt er 463 farmakonomer allerede uddannet, og yderligere 432 forventes uddannet

i 2025. Det svarer til, at 66 procent af farmakonomerne på disse apoteker vil være efteruddannet ved årets udgang. Det er Apotekerforeningen, som står bag undersøgelsen, som blev udsendt seks måneder efter, at farmakonomerne fik mulighed for at afholde medicinsamtaler. En ny opfølgning planlægges ved årets afslutning.

Antallet af downloads af apotekets app har nu rundet

900.000

Styrelsen indfører substitution af biosimilære lægemidler

LÆGEMIDDELSTYRELSEN VIL GRADVIST indføre substitution af biosimilære lægemidler på apotekerne for at øge konkurrencen. De biologiske lægemidler grupperes i substitutionsgrupper, hvor patienten kan skifte mellem originalt og biosimilært produkt uden særlige instrukser. Ordningen startede den 10. november 2025 med lægemidler, der indeholder teriparatid.

Biosimilære lægemidler er biologiske lægemidler, der er udviklet til at have samme virkning, sikkerhed og kvalitet som et allerede godkendt originalt biologisk lægemiddel. De bruges ofte som billigere alternativer til originale biologiske præparater.

REPORTAGE

Strategi og sundhedsreform på årets apotekerkonference

105 APOTEKERE var den 11. og 12. november samlet til årets apotekerkonference, hvor blandt andet aktuelle politiske temaer og fremtidens strategi for sektoren var på dagsordenen.

Formand Jesper Gulev Larsen indledte konferencen med at give en status på aktuelle temaer i forening og sektor. Deltagerne fik derefter et indblik i apotekernes økonomi efter økonomireformen, hvorefter ordet var frit.

Debatten kom først og fremmest til at handle om farmakonomnuddannelsen, men også blandt andet bestyrelsens beslutning om at sælge Dehns Palæ var oppe at vende.

Konferencen markerede også starten på en ny strategiprocess. Her gjorde bestyrelsen status på den nuværende strategi, delte deres første tanker om en ny og igangsatte en bordøvelse, hvor deltagerne bidrog til at indkredse apotekernes styrker, svagheder, muligheder og trusler.

Professor Sara Louise Muhr fra CBS holdt oplæg om diversitetsledelse. Hun gav deltagerne konkrete værktøjer til, hvordan inklusion og mangfoldighed kan styrke både arbejdsmiljø og forretning på apoteket.

På konferencens anden dag var apotekernes rolle i det nye sundhedsvæsen på dagsordenen. Dagen sluttede med indblik i foreningens medlemsudvalg. ●

STATUS. Formand Jesper Gulev Larsen lagde ud med en status på aktuelle sager i sektor og forening, hvorefter der var debat.

REPORTAGE

NY I SPIDSEN. Deltagerne fik lejlighed til at møde foreningens nye direktør Lars Pram, der sammen med bestyrelsen satte rammerne for den kommende strategiproces, hvor der er stort fokus på inddragelse af medlemmerne.

FOTOS: MAGNUS KLITTEN

BORDDRØFTELSE. Der var rig lejlighed til drøftelser med kollegaer undervejs i konferencen. Her er det blandt andre Lise Larsen og Jeppe Madsen.

KREDSAKTIVITETER.

Regionerne får flere opgaver i det nære sundhedsvæsen, og foreningens kredse har derfor en vigtig rolle i at bringe apotekerne i spil regionalt. På konferencen delte kredsformændene eksempler på konkrete aktiviteter. Fra venstre er det i Gitte Halbergs fravær Ulrik Hostrup Larsen, Mads Haaning, Christina Weidemann, Lars F. Nørgaard og Susanne Bendixen.

Kontanthjælpsreformen var startskuddet:

Digitalisering af flere ydelser på vej

Tilskud efter den nye ordning er lagt direkte ind i apotekernes system via CTR, så apotekerne ikke skal bruge tid på dokumentation. Der er nu ønske om at automatisere flere af de ydelser, som borgere og apoteker i dag bruger tid på at håndtere – og en digitalisering af skizofreniaftalen er allerede på vej.

AF: MERETE WAGNER HOFFMANN

Fra 1. juli i år får kontanthjælpsmodtagere gratis medicin, hvis de har modtaget kontanthjælp i mindst 12 ud af de seneste 18 måneder. Børn af kontanthjælpsmodtagere får gratis medicin fra den dag, deres forælder har ret til kontanthjælp.

Over 80.000 danskere er berettiget til denne ydelse, der er en del af kontanthjælpsreformen.

For en gangs skyld er det ikke en ydelse, man skal søge om, eller hvor man skal komme med en papirblanket som bevis for, at man har ret til ydelsen. Oplysningen ligger allerede tilgængelig i apotekssystemet via CTR og har gjort det fra første dag, ordningen trådte i kraft.

Slipper for ansøgninger og dokumentation

"Vi har fra kontanthjælpsreformens start fuldautomatiseret tilskuddet, så borgerne slipper for at udfylde ansøgninger og skulle fremvise dokumentation på apoteket," fortæller Anja Svane, der er forvaltningschef i Kommunernes IT-fællesskab KOMBIT.

KOMBIT har sammen med Apotekerforeningen sikret, at den nye ydelse er født digital og dermed lettere at håndtere for både apotek, kommune og modtager af ydelsen. Alle tre apotekssystemer (PharmaNet, Cito og Apoteka) har været med fra start og har bidraget til både den tekniske løsning og genkendeligheden for deres brugere.

I Apotekerforeningen har tilskudskonsulent Gitte Hessner været med til at udvikle den nye løsning. Og hun er godt tilfreds:

"Vi er glade for, at vi sammen med alle interessenter er lyk-

SAMARBEJDE.

Apotekerforeningen har arbejdet sammen med Kommunernes IT-fællesskab KOMBIT, Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering, Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Sundhedsministeriet og Beskæftigelsesministeriet om at digitalisere den nye ordning.

ØNSKESEDDEL

- Kontanthjælpstilskud ✓
- Antipsykotisk medicin til patienter med skizofreni ✓
- Henstandsordninger ✓
- Grønne ernæringsblanketter
- Udleveringstilladelser
- Elektroniske veterinærrecepter
- Afskaffe recepten
- Kommunale bevillinger

Vi har fra kontanthjælpsreformens start fuldautomatiseret tilskuddet, så borgerne slipper for at udfylde ansøgninger og skulle fremvise dokumentation på apoteket.

Anja Svane, forvaltningschef i Kommunernes IT-fællesskab KOMBIT.

kedes med at finde en løsning, som i høj grad er bygget på metoder, som apotekerne kender i forvejen. Det har givet en genkendelig og effektiv proces hos både systemleverandørerne og i den færdige løsning til apotekerne.”

Blandt dem, der har været involveret i løsningen, finder man desuden Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering, Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, KL, Sundhedsministeriet og Beskæftigelsesministeriet.

Første gang en ordning ikke skal håndbæres

På apotekerne har man også oplevet det som en stor forbedring. Apoteker Betina Kjær Hansen fra Nykøbing F. Svane Apotek husker det som første gang, at en ny tilskudsordning ikke

skal "håndbæres", da oplysningerne ligger i systemet fra starten.

”Nu skal vi ikke gå og huske på, hvordan reglerne er, og hvem der skal have tilskud til hvad. Så på det område har det været nemt at indføre kontanthjælpsreformen på apoteket.”

Apoteker Louise Ingerslev Vorbeck fra Maribo Krone Apotek er enig i, at det er gået smidigt med implementeringen.

”Det er blevet meget nemmere, og det fungerer så fint nu efter lidt indkøringsproblemer den første dag. Det er rart, at vi ikke selv skal taste noget ind i systemet og eksempelvis ikke skal lægge datoer ind. Der står fx også, hvornår det udløber,” siger hun og fremhæver, at den gratis medicin til modtagere af kontanthjælp også har reduceret antallet af henstandsordninger. Dermed behøver apoteket ikke bruge helt så meget tid på

> dem, der ikke får betalt det månedlige beløb til tiden.

Begge apoteker har dog oplevet lidt misforståelser om, hvad ordningen med gratis medicin dækker.

"Det er en udfordring for borgerne at forstå, at ordningen med gratis medicin kun gælder tilskudsberettigede receptlægemidler - og ikke alt det andet. Der er nogen, der 'offer' lidt over det," siger Louise Ingerslev Vorbeck og minder om, at folk på kontanthjælp per definition er økonomisk pressede.

Flere ønsker til automatisering af tilskud

De to apotekere ser nu en mulighed for at få digitaliseret flere af de ydelser, som apoteket i dag selv skal lægge ind i systemet, eller som borgeren skal fremlægge dokumentation for.

"Vi bruger meget tid på at taste de grønne ernæringsrecepter ind. Så hvis det lægeordnede tilskud til ernæring blev automatiseret, ville det være en fordel," lyder det fra Betina Kjær Hansen.

Louise Ingerslev Vorbeck peger på, at også de gratis lægemidler under den regionale aftale til antipsykotisk medicin med fordel kan lægges automatisk ind i systemet, så apoteket ikke selv skal bruge tid på at lægge det ind.

Det har man også fokus på i Apotekerforeningen. Ifølge innovationskonsulent Martin Palm Krener vil skizofreniaftalen være lagt i CTR fra næste år, og der kommer bedre mulighed for at sende ernæringsblanketter til apoteket via korrespondancebeskeder.

Louise Ingerslev Vorbeck har desuden et ønske om, at de

kommunale enkeltbevillinger og flergangsbevillinger bliver automatiserede:

"Det ville være smart, hvis disse ydelser automatisk fremgik af vores system. I dag får vi typisk informationen i e-boks, og det er besværligt for os - blandt andet fordi det kun er nogle få hoveder her, der har adgang til e-boks. Det er sårbart, hvis vi ikke lige er her den dag, og borgeren kommer ind for at hente medicinen."

Hun mener, det vil lette hverdagen meget, hvis apoteket ikke skal bruge tid på beløb og betaling. "Det tager tid og fokus, og vi vil hellere kunne koncentrere os om kunden og fagligheden."

Foreningen bakker op

Ifølge Martin Palm Krener er kontanthjælpsreformen et godt eksempel på, hvordan automatisering og digitalisering kan frigive ressourcer og give lettelser i dagligdagen:

"Alt for mange borgere oplever stadig, at vejen til medicintilskud går gennem papirblanketter og bureaukratiske processer. Det er ikke tidssvarende, og det går ud over de svageste borgere. Og apotekerne bruger ressourcer på noget, der tager tid fra andre opgaver," siger han og peger på, at de eksempler, som apotekerne kommer med, er på vej til at blive løst.

Arbejdet fortsætter

Foreningen ser også et stort potentiale i at digitalisere de resterende kommunale bevillinger. Det samme gør KOMBIT:

"Vi fortsætter vores partnerskab og håber på at få mulighed for at skabe flere digitaliserede løsninger i fremtiden, når det er til gavn for borgerne. Og det er langt mere hensigtsmæssigt for alle end ved de papirbårne, som fortsat eksisterer," siger Anja Svane.

Gitte Hessner deler KOMBITs ambition om mere automatisering.

"Det handler egentlig ikke om teknologi men om at levere en service til borgerne, der er moderne, menneskelig og ansvarlig. Når vi frigiver tid fra sagsbehandling både for kommuner og apoteker, så skaber vi rum for nærvær og kvalitet i mødet med borgeren".

Alle parter er i hvert fald enige om at rose samarbejdet:

"Det har været et utrolig godt og let samarbejde, hvor vi fra start har haft samme målbillede. Vi har sammen også været fuldstændige transparente omkring fejl og udfordringer, hvilket skaber tillid til hinanden, så kommunerne kan være trygge ved samarbejdet," slutter Anja Svane. ●

AUTOMATISK. Når de offentlige tilskud til medicin automatisk håndteres digitalt, er det langt lettere for både apoteket og borgerne.

Ny administrerende direktør på **apoteksbesøg** landet over

Med en fuldt booket kalender er foreningens nye administrerende direktør allerede i gang med at skabe relationer blandt samarbejdspartnere og besøge medlemmer. Det skal klæde ham på til at løfte sin nye opgave med at sikre apotekernes rammevilkår og rolle i det nære sundhedsvæsen.

AF: TRINE GANER

Lars Pram er ikke en mand, der spilder tiden. Og der gik således ikke mange dage, fra han første gang satte sig i direktørstolen i Apotekerforeningens sekretariat i Bredgade, til hans kalender var fyldt op med aftaler.

Siden han tiltrådte den 1. oktober 2025, har han været travlt beskæftiget med at møde samarbejdspartnere i organisationer, myndigheder og på Christiansborg. Nogle er nye, andre kender han i forvejen. Han har nemlig masser af erfaring i at navigere i det sundhedspolitiske landskab, et solidt netværk blandt interessenter og beslutningstagere – og så er han i øvrigt vant til at kæmpe for medlemmers vilkår. Og lige nu handler det om hurtigt at få hilst på de mennesker, han kommer til at samarbejde med i sin nye funktion.

Men der er også en anden årsag til den fyldte kalender: Han vil ud på apotekerne og møde medlemmerne.

"Det er vigtigt for mig at komme hurtigt ud at besøge apotekerne. Jeg vil lære medlemmerne at kende og forstå, hvordan verden ser ud fra deres perspektiv," siger han.

I den forbindelse har han prioriteret at

besøge forskellige typer apoteker – store som små, i byerne og på landet og apoteker, der løfter forskellige slags opgaver. Målet er at få et nuanceret billede af sektoren og de potentialer og udfordringer, apotekerne står med.

Stærk faglighed og teknologisk på forkant

Hans første indtryk er en sektor med stærk faglighed, der løfter langt mere end medicinudlevering.

"Apoteket håndterer blandt meget andet medicinsamtaler, vaccinationer og dosispakket medicin, og så er det tydeligt for mig, at det er en livline for mange, ikke mindst sårbare, borgere. Det er et af de få steder i sundhedsvæsenet, hvor man kan gå ind fra gaden og få hjælp af højtuddannet personale. Det benytter mange sig af," siger han.

Desuden hæfter foreningens nye administrerende direktør sig ved de mange teknologiske løsninger, som er en del af hverdagen på apotekerne.

"De fleste danske apoteker har i dag robotter, der selv finder medicinen på hylderne, lagerstyringen foregår automatisk, og alle fysiske apoteker tilbyder e-handel, så man kan bestille medicin online. Kort sagt er driften hele vejen rundt understøttet af digitale løsninger, der sikrer, at borgerne får deres medicin på en effektiv og sikker måde," siger han.

En vigtig brik i fremtidens sundhedsvæsen

Lars Pram glæder sig til at varetage apotekernes interesser og sikre dem gode rammevilkår og en central rolle i det nye nære sundhedsvæsen, der er under etablering med udrulningen af sundhedsreformen.

"Ambitionerne om et nyt nært sundhedsvæsen kan kun indfries, hvis apotekerne tænkes ind som en del af løsningen," siger han.

Mens han har travlt med at komme ud i landet, har han også gjort sig sine første

Lars Pram

55 år
Cand.scient.pol.

Adm. direktør, Danmarks Apotekerforening siden 1. oktober 2025

2018-2025: Adm. direktør,
Dansk Sygeplejeråd
2013-2018: Direktør, Forbrugerrådet
2009-2013: Direktør,
Kost & Ernæringsforbundet

Følg Lars Pram på LinkedIn

indtryk af foreningens sekretariat.

"Jeg er kommet ind i et kompetent hus med dygtige og dedikerede medarbejdere, og jeg ser frem til, at vi sammen kan gøre en forskel for apotekerne," slutter Lars Pram. ●

Regionale workshops styrker samarbejdet mellem sygehusapoteker og apoteker

Samarbejde og faglig dialog er i fokus på regionale workshops mellem apoteker og sygehusapoteker. Gensidig nysgerrighed og velvilje til samarbejde har kendetegnet møderne.

AF ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

”Vi er en familie, og vi har en forpligtelse til at spille hinanden gode!”. Sådan beskrev sygehusapoteker Anita Heidi Duedahl vigtigheden af et godt samarbejde mellem sygehusapotekerne og privatapotekerne, da de mødtes til workshop i Region Syddanmark.

Workshoppen var én af de i alt fem af slagsen, som afholdes i løbet af efteråret for at styrke samarbejdet mellem sygehusapoteker og privatapoteker i forbindelse med den nye sundhedsreform.

Det er Sygehusapotekernes Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen og Apotekerforeningen, som i fællesskab har taget initiativ til de fem workshops.

Med sundhedsreformen bliver grænserne mellem primær- og sekundærsektoren mindre tydelige. Mere behandling skal foregå uden for sygehusene, og regionerne overtager ansvaret for flere opgaver. Det åbner op for et stærkere samarbejde mellem sygehusapoteker og privatapoteker, og derfor er det vigtigt at etablere et fælles afsæt.

”Formålet med de regionale workshops er at lære hinanden at kende og få et gensidigt indblik i kompetencer, arbejdsopgaver og faglig organisering, så vi har et godt udgangspunkt for at finde frem til mulige samarbejder,” fortæller direktør på Regionsapoteket Midtjylland, Su-

sie Vand, som deltog på workshoppen i Midtjylland.

Et af de emner, som har stået øverst på dagsordenen på de fire workshops, som allerede er afholdt, er, hvorvidt privatapotekerne kan understøtte udleveringen af vederlagsfri medicin. I flere af regionerne var der bred enighed om, at det er et emne, der skal arbejdes videre med.

Der blev også plads til at drøfte alt fra håndtering af medicinrester til mentalisering og compliancesamtaler. Herunder, hvordan sygehusapotekerne kan være med til at gøre borgerne opmærksomme på tilbuddet om compliancesamtaler.

En øjenåbner

Møderne var en øjenåbner for både privatapotekerne og sygehusapotekerne, fortæller Tina Jobling, som er kredsconsulent i Apotekerforeningen i Region Nordjylland og Region Midtjylland.

”Jeg tror, begge parter fik en aha-oplevelse, fordi de fik øjnene op for, hvordan opgaverne hos den anden part har udviklet sig. Sygehusapotekerne fik øje på apotekernes store arbejde med mentalisering, medicin- og compliancesamtaler, mens apotekerne så, hvordan sygehusapotekerne også retter fokus udad med for eksempel undervisning i kommunerne. Der var gensidig nysgerrighed og nogle gode drøftelser, som skabte grobund for videre samarbejde,” siger hun.

På workshoppen i Nordjylland lærte privatapotekerne også, hvordan sygehusapotekerne arbejder med IV-vejledninger, mens privatapotekerne fortalte om deres arbejde med dosismedicint område som sygehusapotekerne gerne ville lære mere om, fordi de, via lægerne på sygehusene, også er i berøring med dosismedicin, når patienterne skal udskrives.

Vi er en familie, og vi har en forpligtelse til at spille hinanden gode!

Anita Heidi Duedahl
sygehusapoteker i
Region Syddanmark

DIALOG PÅ TVÆRS. På Roskilde Dom Apotek mødtes private apoteker fra Sjællands kreds, sygehusapoteket, Amgro's og Apotekerforeningens sekretariat til en konstruktiv dialog om, hvordan man i fællesskab kan skabe bedre sammenhæng for borgerne. På billedet ses fra venstre Lene Stenbek, Mikala Holt Havndrup, Mads Haaning, Sisse Emilie Mejsner, Kristina Thomsen, Thomas Kenneth Nielsen-Isaksen, Rikke Nørgaard Hansen, Birgitte Egeberg Carlsen og Lena Skov Andersen

Rundvisning

I flere af regionerne blev der også tid til en rundvisning i forbindelse med workshoppen. I Region Sjælland blev mødet afholdt på Roskilde Dom Apotek, som viste rundt på apoteket. Møderne i Region Syddanmark og Region Midtjylland blev afholdt på henholdsvis Regionsapotek Fyn på OUH og Regionsapoteket på Skejby Sygehus, hvor der begge steder var rundvisning på de store lagre og fremvisning af robotter – som er samme type, som bruges på privatapotekerne, blot større.

Der var bred enighed om, at det var interessant at "komme på besøg hos hinanden".

Den sidste af de fem workshops afholdes den 17. december i Region Hovedstaden. Der er også allerede aftaler i de enkelte regioner om at arbejde videre med de drøftelser, der er sat i gang. ●

Workshops i fem regioner

Det er Sygehusapotekernes Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen og Apotekerforeningen, som i fællesskab har taget initiativ til de fem workshops.

På rækken af workshops deltog både sygehusapotekere og medarbejdere fra de forskellige afdelinger på sygehusapotekerne, privatapotekere, kredskonsulenter samt repræsentanter fra Apotekerforeningen og Amgro's, som blandt andet har en sekretariatsfunktion for Sygehusapotekernes Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

*Vi ønsker jer alle en glædelig jul.
Tak for et fantastisk år!*

Vi glæder os til 2026 – godt nytår!

Scan QR-koden for at
finde ud af mere.

Thomas Lacentra

Commercial Lead

MMS Rowa DRI, +45 2199 3860, thomas.lacentra@bd.com

Becton Dickinson Dispensing Denmark A/S, Lyskær 3EF, 1, Denmark, 2730 Herlev

Email: rowa-uk@bd.com, bd.com/rowa

bd.com/rowa

BD, the BD Logo, BD Rowa and BD Rowa Smart are trademarks of Becton, Dickinson and Company or its affiliates.
All other trademarks are the property of their respective owners. Nov-2025. BD-140863

BD Rowa™

apo-Q

skal styrke kvaliteten i hele sektoren

Apotekerforeningens nye kvalitetsenhed har netop lanceret apo-Q, apotekernes kvalitetssystem. apo-Q skal gøre hverdagen lettere på apotekerne og samtidig styrke kvaliteten og sammenhængskraften i hele sektoren, siger **Marianne Kallesen**, som er formand for foreningens kvalitetsudvalg.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP
ILLUSTRATION: MAI-BRITT AMSLER

Dokumentstyring, indretning, fejludleveringer, restor-drer, rådgivning og skadedyr – det er blot nogle af de mange kvalitetshandlinger, som er en del af hverdagen på apoteket. Der er nok at holde styr på, men fremover bliver det forhåbentlig lidt lettere. Nu er der nemlig hjælp at hente i den nye kvalitetsenhed, som netop er lanceret. Enheden, der er forankret i Apotekerforeningen, har udviklet kvalitetssystemet apo-Q, som er sat i verden for at løfte kvalitetsniveauet i hele sektoren og for at hjælpe med at overholde lovgivningen og dermed gøre hverdagen lettere på apotekerne.

Foreningens kvalitetsudvalg har været tæt involveret i udviklingen af apo-Q, og fokus har været på at skabe et letanvendeligt og mere praksisnært værktøj, som er skræddersyet til apotekets arbejdsgange, fortæller Marianne Kallesen, som er formand for kvalitetsudvalget og apoteker på Aarhus Viby

Apotek og Aarhus Stjerne Apotek.

"Fra kvalitetsudvalgets side har der været fokus på, at der skulle laves et kvalitetssystem, som sikrer, at vi lever op til gældende lovkrav, og som samtidig er overskueligt at bruge og dermed gør hverdagen lettere ude på apotekerne. Det synes jeg er lykkedes, og jeg glæder mig helt vildt til at komme rigtigt i gang med at bruge det nye system," siger Marianne Kallesen.

Udover at gøre hverdagen lettere på apotekerne, forudser hun også, at apo-Q på sigt vil løfte kvaliteten i hele sektoren.

"Et fælles kvalitetssystem er med til at skabe sammenhængskraft i sektoren. Det giver os et fælles afsæt og et fælles sprog, som gør, at vi nemmere kan sparre med hinanden. På den måde kan vi i fællesskab dygtiggøre os inden for kvalitet, hvilket også støttes af, at vi mødes på Q-møderne," siger Marianne Kallesen.

Selvom selve apo-Q er nyt for sektoren, er indholdet ikke nyt. Det bygger på den gennemgang af lovgivningen, som har ligget på medlemsnettet siden 2024, lyder det fra Julie Engelman Møllerup, som er sundhedsfaglig konsulent i Apotekerforeningen og en del af den nye kvalitetsenhed.

"Det er vigtigt at understrege, at apo-Q bygger på kendt materiale. Kvalitetshandlingerne er altså de samme. Målet med apo-Q har været at lave et værktøj, som gør det nemmere og mere overskueligt at udføre kvalitetsarbejdet på apotekerne," siger hun.

En helt ny måde at tænke kvalitet

For at gøre apo-Q så brugervenligt som muligt, består det af 6 moduler, der afspejler det daglige arbejde på apotekerne frem for lovgivningens opbygning.

Det betyder for eksempel, at medicinsamtaler og sundheds-

TJEK!

apo-Q

apo-Q er navnet på apotekernes kvalitetssystem. Det er opbygget i 6 moduler, som tager udgangspunkt i arbejdsgangene på apoteket. I systemet er det tydeligt markeret, hvad der er lovgivning (rød farve), og hvad der er god kvalitet (sort farve). Det skal give apotekerne et bedre overblik over kvalitetshandlingerne og gøre det lettere at være i compliance med lovgivningen.

apo-Q er en videreudvikling af den gennemgang af lovgivningen, som har ligget på medlemsnettet siden 2024. apo-Q bliver løbende opdateret i takt med, at der kommer ændringer i lovgivningen.

Apotekernes nye kvalitetsenhed

Kvalitetsenheden, der har udviklet og varetager apo-Q, er en direkte følge af bruttoavanceaftalen for 2025/26, hvor der blev afsat 3,8 mio. kr. årligt til formålet.

Beløbet opsamles via sektorens fælles udgifter og skal sikre, at opgaven varetages internt.

Kvalitetsenheden understøtter og udvikler apotekernes kvalitetsarbejde gennem følgende indsatsområder:

- **Vedligeholdelse af kvalitetsmaterialer**

Opdatering og tilgængeliggørelse af lovgivningskrav og støttematerialer

- **Rådgivning**

Sparring og vejledning til apoteker og deres ansatte om kvalitetsarbejde

- **Kvalitetsmøder og webinarer**

Afholdelse af Q-møder og digitale sessioner med fokus på gode arbejdsgange

- **Erfaringsudveksling og videndeling**

Facilitering af netværk og deling af best practice blandt apoteker

- **Udvikling af kvalitetskurser**

Målrettede kurser til apotekernes kvalitetsansvarlige medarbejdere

- **Udvikling af relevante materialer**

Produktion af guidelines og digitale værktøjer til støtte for kvalitetsarbejdet.

Kvalitetsenheden i sekretariatet består af **Julie Engelmann Møllerup** og **Mie Vindahl Andersen**.

litetsstandard, som falder i tråd med kvaliteten på apotekerne. Og så tager de udgangspunkt i arbejdsgangene i stedet for, hvordan bekendtgørelsen er struktureret. Det gør det nemmere og mere intuitivt at finde det, man skal bruge,” forklarer Thomas Kenneth Nielsen-Isaksen.

I apotekssektoren er det en anderledes måde at tænke kvalitet på, men Kvalitetsenheden i Apotekerforeningen havde mod på at arbejde videre med idéen.

”Sekretariatet har været dygtige til at gribe idéen med et modulopbygget system. De har formået at udvikle et gennemarbejdet kvalitetsværktøj, som er lettilgængeligt og kan anvendes af alle medarbejdere på apotekerne, ikke kun de kvalitetsansvarlige, og det er meget vigtigt, da alle på apoteket har en rolle i kvalitetsarbejdet,” siger Thomas Kenneth Nielsen-Isaksen.

Varetages nu internt i sektoren

Både han og Marianne Kallesen ser det som en fordel, at den nye kvalitetsenhed er forankret i Apotekerforeningens sekretariatet, og at opgaven dermed varetages internt i sektoren, og ikke af en ekstern aktør, som tidligere.

”Det er meget positivt, at vi nu selv kan sætte rammerne for vores kvalitetsarbejde uden indvirkning fra eksterne aktører. Sekretariatet består af kompetente medarbejdere, som kender sektoren og ved, hvad der rører sig ude på apotekerne. Det giver en anden nærhed, og en bedre mulighed for sparring, at opgaven nu varetages internt,” lyder det fra Marianne Kallesen. ●

- > ydelser er samlet samme sted, fordi de begge handler om kommunikation, mens lagerhåndtering og måling af temperaturer under forsendelse er samlet, da de ligner hinanden i praksis.

”Det er en ny måde at tænke kvalitet på. Handlingerne er de samme, men de er organiseret på en måde, som er mere intuitiv. En del apoteker arbejdede med kvalitetssystemet Den Danske Kvalitetsmodel indtil udgangen af 2021, og dette system indeholdt rigtig mange standarder. Med apo-Q er vi nede på 6 overordnede moduler, som alle er opbygget på samme måde og tilpasset apotekets arbejdsgange,” siger Marianne Kallesen.

Inspiration fra industrien

Idéen til det modulopbyggede system stammer fra det europæiske lægemiddelagentur (EMA), og det er apoteker på Roskilde Dom Apotek Thomas Kenneth Nielsen-Isaksen, der også er en del af Kvalitetsudvalget, som stod bag den første skitse til opbygningen. Kvalitetsarbejde er hans store interesse, og da der skulle udvikles et nyt kvalitetssystem, var han hurtig til at melde sig på banen.

”Jeg kiggede på de kvalitetssystemer, som bruges inden for lægemiddelindustrien, fordi de er kendetegnet ved en høj kva-

Et fælles kvalitetssystem er med til at skabe sammenhængskraft i sektoren. Det giver os et fælles afsæt og et fælles sprog, som gør, at vi nemmere kan sparre med hinanden.

Marianne Kallesen

formand for Kvalitetsudvalget
i Apotekerforeningen

Nyt EU-direktiv klæder apotekerne på til cyberangreb og krisesituationer

Med EU's nye **NIS2-direktiv** skærpes kravene til cybersikkerhed og krisehåndtering. Det har sat apotekerne i fuld gang med at opruste på sikkerheden. Både når det kommer til procedurer ved brand eller strømsvigt, og når det gælder IT-sikkerheden på et mere overordnet plan. Apotekerforeningen har fokus på at øge hjælpen til apotekerne.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Cyberangreb og krisesituationer står højt på samfundets dagsorden. Det stiller nye krav til IT-sikkerhed og beredskab – også på apotekerne. Derfor opruster apotekerne lige nu med alt fra planer for indbrud og strømsvigt til styrkede procedurer for informations- og datasikkerhed.

Indsatsen sker ikke mindst med udgangspunkt EU's nye NIS2-direktiv, der trådte i kraft den 1. juli. Med direktivet er det blevet lovpligtigt at have politikker for informationssikkerhed, modstandsdygtighed og risikostyring – samt konkrete planer for, hvordan hændelser håndteres. Derudover skal sikkerhedsforanstaltningerne løbende vurderes, og medarbejderne skal trænes i IT-sikkerhed. Det er ifølge lovgivningen den enkelte apoteker, der har ansvaret.

Det har man kunnet mærke i Apote-

kerforeningen, hvor man siden sommer har modtaget mange henvendelser fra apotekerne i forhold til, hvordan man bedst får indarbejdet NIS2 i sin praksis.

"Det er dejligt at se, at apotekerne er gået til opgaven med stort gå-på-mod og et ønske om at implementere NIS2 på bedste vis. Apotekerne skal sikre medicinforsyningen og har dermed en samfundskritisk rolle. Samtidig håndterer apotekerne personfølsomme data, som skal sikres mod trusler," siger Julie Engelman Møllerup, sundhedsfaglig konsulent i Kvalitetssenheten i Apotekerforeningen.

Hun oplever, at flere apoteker ønsker hjælp til håndtering af NIS 2 lokalt og efterspørger en afklaring af, hvad myndighederne kræver generelt i forhold til beredskab.

Foreningen arbejder derfor på at opbygge et site på medlemsnettet, der skal give apotekerne et samlet overblik over håndtering af krisesituationer herunder NIS2-direktivet. Desuden presser man på for en afklaring af kravene fra myndighederne, ligesom der hentes inspiration fra andre nordiske lande.

En del af kvalitetssystemet

Et af de steder, hvor man er godt i gang med det arbejde, er på Varde Apotek. Her har man indarbejdet NIS2 i det eksisterende kvalitetssystem.

"Vi har integreret NIS2 som en del af vores kvalitetssystem og vores årshjul. På den måde har vi sikret, at vi når rundt om det hele, fortæller Philip Thestrup, som er farmaceut og kvalitetsansvarlig på Varde Apotek.

Selvom de har fundet en god model for implementeringen af NIS2, vil Philip Thestrup ikke lægge skjul på, at det også

har været en krævende opgave, som ved første øjekast virkede en smule uoverskuelig.

"Det har været en stor opgave, men vi satte os ned og fik lavet en plan for, hvordan vi bedst kunne integrere det i vores kvalitetssystem. I starten virkede det uoverskueligt men i takt med, at jeg fik læst mig igennem materialet, begyndte det at give mening," siger han.

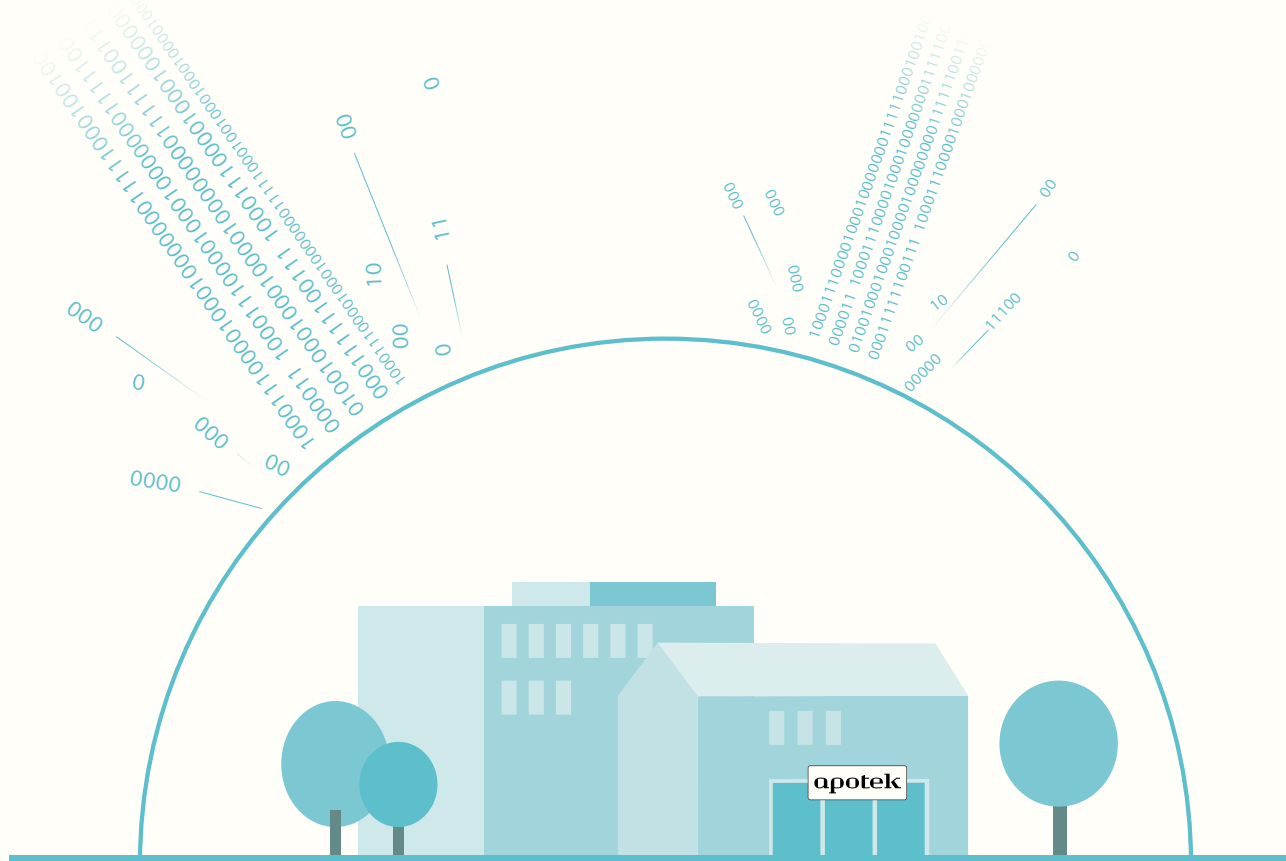
Selvom apoteket allerede havde instrukturer for krisesituationer, så har NIS2 givet anledning til større refleksion over apotekets beredskab. Med NIS2 er der blandt andet krav om mere detaljerede håndteringsplaner.

"Jeg kan godt se idéen i, at vi skal have de her mere detaljerede håndteringsplaner for krisesituationer som brand, strømsvigt eller indbrud. Det kan være

I starten virkede det uoverskueligt men i takt med, at jeg fik læst mig igennem materialet, begyndte det at give mening

Philip Thestrup farmaceut og kvalitetsansvarlig på Varde Apotek

en hjælp, når man står i en presset situation og måske ikke tænker klart,” siger Philip Thstrup.

Kræver tilvænning

Han ser også fordele i den årlige gennemgang af instrukser, som direktivet foreskriver. Til gengæld har han lidt svært ved at se behovet for, at de overordnede politikker også skal gennemgås årligt.

”Jeg synes både der er fordele og ulemper ved NIS2, men jeg tror også, at det er en proces, hvor man lige skal vænne sig til det nye system, og så kan det være, at nogle af procedurene giver mere mening hen ad vejen. GDPR krævede også tilvænning i sin tid, men i dag er det en integreret del af vores kvalitetssystem,” siger Philip Thstrup.

På Varde Apotek tilretter man løbende kvalitetssystemet i takt med, at ting ændrer sig, eller man finder smartere måder at organisere tingene på. Det samme gør sig gældende for NIS2.

”For nu er vi kommet godt i gang med NIS2, men om et år, når vi har lært det bedre at kende, har vi måske fundet en smartere måde at organisere det på,” siger Philip Thstrup. ●

NIS2 er EU's opdaterede direktiv om net- og informationssikkerhed, som trådte i kraft i Danmark den 1. juli 2025. Det har til formål at styrke cybersikkerheden i samfundskritiske sektorer og sikre en ensartet modstandsdygtighed mod cybertrusler på tværs af EU.

NIS2 står for *Network and Information Systems Directive 2*, og er en opdatering af det tidligere EU-direktiv ved navn NIS1.

NIS2 og apotekerne

Apotekerne blev pr. 1 juli 2025 indbefattet af NIS2, da de varetager en samfundskritisk funktion ved udlevering af medicin. Det betyder, at de blandt andet skal: udarbejde en **politik for informationssikkerhed, modstandsdygtighed og risikostyring** implementere **hændeshåndteringsplaner** for fx cyberangreb, strømafbrydelser og fysisk indbrud træne medarbejdere i IT-sikkerhed registrere sig på [virk.dk](https://virksomheder.virk.dk).

Der er udarbejdet en **dokumentpakke** med skabeloner og vejledninger, som skal bruges til implementeringen på apoteket.

Sekretariatet vil genbesøge NIS 2-dokumentpakken på medlemsnettet med henblik på at vurdere, hvor og hvordan materialerne kan gøres mere praksisnære, klar til brug og eventuelt sektorfælles.

Mentalisering er en del af apotekets rygrad

På Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek tilbyder apoteker **Kristine Høje Beckmann** tovholderuddannelsen i mentalisering til alle sine medarbejdere. Hun ser det som en nødvendig investering, som sikrer, at apoteket bevarer sin relevans i sundhedssektoren.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Når en ny farmaceut eller farmakonom træder ind over dørtærsklen til Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek, går der ikke lang tid, før vedkommende stifter bekendtskab med mentalisering. Værktøjet, som skal fremme den gode kommunikation mellem både kunder og kollegaer, er nemlig en integreret del af alle apotekets arbejds-gange. Og som en del af introforløbet skal nye medarbejdere vælge, om de vil deltage i et catch-up fælleskursus i mentalisering, eller om de har mod på at tage hele tovholderuddannelsen i mentalisering.

"Mentalisering er et vigtigt og nødvendigt værktøj, hvis vi som apotek skal holde os relevante som en del af sundhedssektoren. Det har stor betydning for den medicinfaglige formidling, at vi formår at kommunikere på en vedkommende og meningsfuld måde med kunderne. Derfor har jeg valgt at tilbyde tovholderuddannelsen til alle farmaceuter og farmakonomer," siger Kristine Høje Beckmann, som er apoteker på Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek.

Hun ser det som en investering, som gør det nemmere at holde fast i arbejdet med mentalisering.

"Når der er en stor volumen af medarbejdere, som er uddannet i mentalisering og ved, hvad det handler om, så er det både nemmere og sjovere at få det ind i alle dele af vores praksis. Det giver os et fælles sprog, som vi kan tage afsæt i," siger Kristine Høje Beckmann.

Den tilgang bakkes op af et nyt studie fra Køben-

Mentalisering er et vigtigt og nødvendigt værktøj, hvis vi som apotek skal holde os relevante som en del af sundhedssektoren.

Kristine Høje Beckmann, apoteker på Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek

Da farmakonomerne skulle i gang med at lave medicinsamtaler, var det helt oplagt at få indarbejdet begreberne fra mentalisering.

Eva Risborg Høyer, farmaceut og faglig ansvarlig på Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek.

havns Universitet og Pharmakon, som viser, at medarbejdere, som har taget tovholderuddannelsen i mentalisering, faktisk er bedre til at lave ekspeditioner, som sætter kunden i centrum, end medarbejdere, som ikke er uddannet i mentalisering (læs mere om studiet på s. 30).

Mentalisering er den røde tråd

Men selvom uddannelse giver et fælles afsæt for medarbejderne på Dalgas Boulevard Apotek, så kan det ikke stå alene.

For at få mentalisering ind i alle kroge af apotekets opgaver, er de derfor gået systematisk til værks, fortæller Eva Risborg Høyer, som er farmaceut og faglig ansvarlig på Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek.

"Vi har arbejdet på at integrere de mange begreber og værktøjer fra mentalisering, så de er en del af alle apotekets arbejdsgange i det omfang, det giver mening. Det betyder, at vi er over projektstadiet, hvor mentalisering var noget 'vi prøvede af'. Nu er det en naturlig del af den måde, vi arbejder på," siger hun.

For at skabe en rød tråd er begreber og modeller fra mentalisering indarbejdet i både rådgivningsinstruksen og medicinsamtaler, og de bliver også brugt, når der arbejdes med de årlige kampagner.

"Da vi skulle forberede os på øjenkampagnen, brugte vi begreberne til at snakke om, hvilke spørgsmålstyper man kunne bruge til at åbne op for en dialog med kunderne," siger Eva Risborg Høyer.

Også i rådgivningsinstruksen finder man begreber som spejling, aktiv lytning og grundfølelser. Og når det kommer til medicinsamtaler, skal man også kende til mentaliserings-lingo for at kunne følge med.

"Da farmakonomerne skulle i gang med at lave medicinsamtaler, var det helt oplagt at få indarbejdet begreberne fra mentalisering. Her handler det jo om at kunne spore sig ind på, hvilke behov kunden har, og hvordan man gør samtalen relevant. Og her er begreber som spejling og aktiv lytning vigtige," siger Eva Risborg Høyer.

Aldrig færdiguddannet

Selvom Dalgas Boulevard Apotek har arbejdet systematisk med at få mentalisering indarbejdet i deres praksis, så er det ikke, fordi de er "færdiguddannet" i disciplinen.

"Jeg tror aldrig, man bliver færdig med at øve sig; man kan altid blive bedre. Og nogle dage har man mere overskud til at bruge værktøjerne end andre dage. Men det kræver, at man løbende giver det opmærksomhed og samler op og deler erfaringer, hvis man skal have det ind under huden," siger Kristine Høje Beckmann.

Hun håber, at mentalisering fremover bliver en del af farmakonom- og farmaceutuddannelsen.

"Det ville være oplagt, at det blev en integreret del af uddannelserne, så vi ikke behøvede at bruge ressourcer på at efteruddanne. Men for nu bruger jeg gerne midlerne på det, fordi det bringer så stor værdi til vores apotekspraksis," siger hun. ●

Sådan har de gjort på Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek

- **For at skabe et fælles** afsæt for at arbejde med mentalisering tilbydes alle medarbejdere at tage tovholderuddannelsen i mentalisering.
- **For at sikre at mentalisering** ikke bliver glemt i en travl hverdag har man arbejdet med at integrere begreberne fra mentalisering i de forskellige arbejds gange.

Det betyder, at:

- begreber fra mentalisering er indskrevet i rådgivningsinstruksen
- mentalisering bliver introduceret til ansættelsessamtaler og i introforløb
- mentalisering er beskrevet i apotekets kvalitetssystem
- begreber fra mentalisering bruges aktivt i arbejdet med medicinsamtaler
- feedback gives med udgangspunkt i feedbackguide fra uddannelsen i mentalisering
- kampagnearbejde forberedes med afsæt i begreber fra mentalisering.

Inspirationsdag

I foråret 2025 blev der afholdt en **inspirationsdag for apoteker, som har gennemført hele uddannelsen i mentalisering**. Målet var at opfriske begreber og dele erfaringer med implementeringen. Her deltog Dalgas Boulevard Apotek også. Danmarks Apotekerforening har taget initiativ til dagen, som blev arrangeret og afholdt af Pharmakon.

Næste inspirationsdag afholdes den **3. december 2025** og tilbagemelding foregår via Pharmakons hjemmeside.

Kristine Høje Beckmann tog først lederuddannelsen i mentalisering og har senere taget hele tovholderuddannelsen sammen med farmaceut og faglig ansvarlig på apoteket, **Eva Risborg Høyer**.

Nyt studie dokumenterer effekten af mentalisering på apotekerne

Apoteksmedarbejdere, som har taget tovholderuddannelsen i mentalisering, er bedre til at sætte kunden i centrum. Det dokumenterer et nyt studie fra Københavns Universitet og Pharmakon.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Mentalisering er efterhånden en lige så velkendt fagterm blandt apotekspersonale som receptur, substitution og bivirkninger. Siden uddannelsen i mentalisering blev lanceret i 2023, er den mentaliserende tankegang stille og roligt rykket ind på mange apoteker, hvor den bruges aktivt i dagligdagen.

Og det er med god grund. Et nyt studie fra Københavns Universitet og Pharmakon viser, at apotekspersonale, som har lært at mentalisere, har en større følelsesmæssig bevidsthed, som resulterer i bedre og mere kundeorienterede ekspeditioner.

I studiet kiggede man specifikt på, hvilken effekt tovholderuddannelsen har, og om den påvirker apotekspersonalets følelsesmæssige bevidsthed og kommunikation med kunderne.

For at blive klogere på det, analyserede man videooptagelser af i alt 50 ekspeditioner. 25 af ekspeditionerne blev lavet før, personalet havde deltaget i tovholderuddannelsen, og de resterende 25 blev lavet efter, at det samme personale havde deltaget i tovholderuddannelsen.

Markante ændringer

Herefter kategoriserede og kvantificerede man personalets bidrag i samtalerne for at måle, om der var ændringer i deres adfærd eller følelsesmæssige bevidsthed, og konklusionen var klar: der var markante ændringer i personalets kommunikation efter, at de havde taget tovholderuddannelsen. Der blev stillet flere spørgsmål i samtalen indledning, og medarbejderne reagerede i højere grad på kundens udsagn.

Resultaterne viser, at personalet efter uddannelsen i menta-

48

apotekskoncerner
har allerede gennemført
uddannelsesforløbet i
mentalisering, og
18 er i gang.

lisering har fået oparbejdet en større følelsesmæssig bevidsthed, og en mere kundeorienteret tilgang, hvor kundens behov og perspektiv i højere grad bliver taget i betragtning.

Den mere nærværende tilgang kan være med til at styrke tilliden mellem kunde og apotek, hvilket i sidste ende kan give bedre behandlingsresultater, konkluderer man i studiet.

Resultaterne bakked op af den poster, som Pharmakon præsenterede på FIP 2025. Her undersøgte man effekten af det samlede uddannelsesforløb, som foruden tovholderuddannelsen også består af lederkurset og fælleskurset. Her så man både, at der var en signifikant forbedring, når det kommer til apotekspersonalets evner til at kommunikere med udgangspunkt i borgernes behov og ønsker, og at personalet oplevede større arbejdsglæde og følte sig mere robuste efter at have deltaget i uddannelsesforløbet.

At mentalisering gør en reel forskel ved både at løfte kommunikationsfagligheden og arbejdsglæden, er man helt bevidst om på Dalgas Boulevard Apotek. På de foregående sider kan du læse, hvordan de har integreret mentalisering i alle apotekets arbejdsgange. Blandt andet ved at tilbyde tovholderuddannelsen til alle medarbejdere. ●

3 KURSER I MENTALISERING

Det samlede uddannelsesforløb består af tre kurser:

1 Tovholderuddannelsen: Er det længste og mest omfattende af kurserne. Forløbet består af 7 moduler og er en blanding af onlinekurser og fysisk fremmøde. For at bestå kurset skal man modtage feedback på skrankemøder to gange og aflevere en afsluttende opgave. Kurset svarer til 2,5 ECTS-point.

2 Kursus for ledelsen: Består af to kursusdage med fysisk fremmøde samt et onlinemøde om forberedelse til de fysiske kursusdage. Som på tovholderkurset gives der også feedback på optagede kundedialoger. Desuden tilbydes der sparring med andre ledere via online ERFA-møder.

3 Fælleskurset: Er for hele personalegruppen og afholdes som en fysisk kursusdag på selve apoteket. Der gives efterfølgende feedback på optagede skrankemøder.

Find mere information om tilmelding til uddannelserne på [medlemsnettet](#) eller på [pharmakon.dk](#).

Skal dit apotek uddannes i mentalisering og have refusion for udgifterne?

De næste uddannelsesforløb har opstart henholdsvis den **18. december 2025** og den **5. februar 2026**, og der er stadig ledige pladser. Hvis man vil nå at have refusion for udgifterne til forløbet, er det et af disse hold, man skal tilmelde sig. Muligheden for refusion er en del af trepartsaftalen mellem Apotekerforeningen, Pharmadanmark og Farmakonomforeningen, og slutter med udgangen af 2026.

Find information om tilmelding på [Pharmakon.dk](#)

resource®

**NY EMBALLAGE
MED MINDRE PLASTIK**

Resource® Protein, Ultra Fruit og Addera® Plus er skiftet til Tetra Pak® emballage.

Denne udskiftning af plastflasker til Tetra Pak® er en del af vores initiativer inden for bæredygtighed. Og for yderligere at reducere brugen af plastik har vi også erstattet plasten i transportemballagen med pap. Den rektangulære form sparer overskydende materiale, vægt og plads uden at gå på kompromis med kvalitet og indhold. Den nye emballage kan nemt og effektivt stables på paller, i transportcontainere, på butikshylden og hjemme i skabet, så der kan transporteres og opbevares flere produkter på den samme plads.

Ernæringsdrikkene har stadig samme størrelse (200 ml) og de samme, gode smagsvarianter som altid!

Information til sundhedsfagligt personale

Resource® er fødevarer til særlige medicinske formål og skal anvendes under lægelig overvågning. Beregnet til ernæringsmæssig håndtering af patienter med underernæring eller i ernæringsmæssig risiko.

www.nestlehealthscience.dk

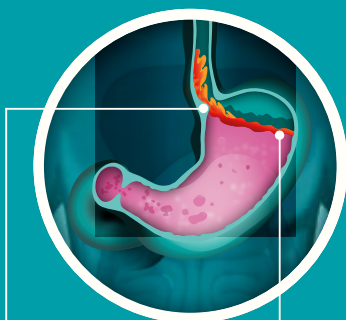
Nestlé
HealthScience

GALIEVE

Forhindrer effektivt reflux og relaterede symptomer som halsbrand, sure opstød og fordøjelsesbesvær^{1,3,5}

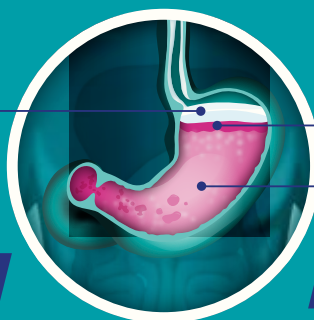
REFLUKS ER ET MEKANISK PROBLEM²

Som opstår når den nedre øsophagussfinkter ikke lukker ordentligt²

Refluksatet kan indeholde **syre, galde og pepsin** og alle tre kan bidrage til symptomer²

GALIEVE FORTE HAR EN DOBELTVIRKENDE EFFEKT³

SYRELOMMEN

1

ALGINAT

Alginatet danner en **fysisk barriere**, af en **stærk** langvarig viskøs opløsning, og **forhindrer effektivt** gastroesophageal reflux³

2

ANTACIDA × 2

Natriumhydrogencarbonat og calciumcarbonat **neutraliserer syren** i mavesaften og **kan eliminere syrelommen**³

DOSERING

Galieve kan anvendes af voksne og børn over 12 år, op til fire gange dagligt^{1,3,5}

Kan bruges i kombination med syrehæmmende behandling^{1,3,5}

Produkterne har ingen systemisk effekt^{1,3,5}

Et tidsinterval på 2 timer mellem indtagelse af andre lægemidler anbefales

GRAVIDITET

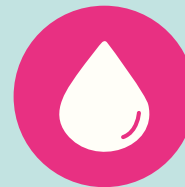
Op til 80% af alle gravide påvirkes af reflux symptomer under graviditeten⁴

Refluks, især natlig refluks, har under graviditeten en negativ indvirkning på produktivitet og livskvalitet, såsom søvn⁶

Produkterne har ingen tilsat aluminium^{1,3,5}

Galieve kan anvendes af gravide og under amning^{1,3,5}

VIRKER PÅ 3 MINUTTER⁵

LANGVARIG VIRKNING I OP TIL 4 TIMER^{3,5}**

*Galieve Cool Mint Oral Suspension ** Galieve Cool Mint Oral Suspension og Galieve Forte Oral Suspension i brev

Referencer: 1. Produktresumé: Galieve Peppermint, tyggetablet, 18. maj 2021 2. Tack J & Pandolfino JE. Gastroenterology 2018;154:277–288 3. Produktresumé: Galieve Forte Oral Suspension i brev, 18. maj 2021. 4. Dall'alba V, Callegari-Jacques SM, Krahe C, Bruch JP, Alves BC, Barros SG. Arq Gastroenterol. 2015 Apr-Jun;52(2):100-4; 2 5. Produktresumé: Galieve Cool Mint Suspension, 13. jan 2025 6. Ali, R.A.R., Hassan, J. & Egan, L.J. BMC Gastroenterol 22, 219 (2022);

Galieve Cool Mint, oral suspension; Galieve Peppermint, tyggetablet; Galieve Forte, oral suspension i brev (natriumalginat, natriumhydrogencarbonat, calciumcarbonat) **INDIKATIONER:** Galieve Cool Mint, oral suspension; Galieve Peppermint, tyggetablet: Lægemiddel til behandling af symptomer på gastro-oesophageal reflux såsom sure opstød, halsbrand og fordøjelsesbesvær (relateret til refluks), fx efter et måltid, under graviditet eller hos patienter med symptomer relateret til refluksøsofagitis. Galieve Forte, oral suspension i brev: Lægemiddel til behandling af symptomer på gastro-oesophageal reflux såsom sure opstød, halsbrand og fordøjelsesbesvær (relateret til refluks), fx efter et måltid eller under graviditet. **DOSERING:** Oral administration. Voksne og børn over 12 år: 10-20 ml / 2-4 tabletter / 1-2 breve efter et måltid og ved sengetid (op til fire gange dagligt). Tyggetabletterne skal tygges grundigt før de synkes. Børn under 12 år: Bør kun anvendes efter lægens anvisning. **KONTRAINDIKATIONER:** Overfølsomhed over for de aktive stoffer eller et eller flere af hjælpestofferne. **FORSIGTHEDSREGLER:** 2 tabletter indeholder 126,5 mg (5,5 mmol) natrium, Cool Mint 10 ml oral suspension indeholder 143 mg (6,2 mmol) natrium og Galieve Forte 10 ml oral suspension indeholder 127,88 mg (5,56 mmol) natrium. Dette bør tages i betragtning, såfremt en diæt med særligt begrænset natriumindtag anbefales. 2 tabletter / Galieve Cool Mint 10 ml oral suspension indeholder 160 mg (1,6 mmol) calciumcarbonat. Galieve Forte indeholder 130 mg (3,25 mmol) calcium. Specielle hensyn skal tages hos patienter med hypercalcaemi, nephrocalcinose og tilbagevendende calciumindeholdende nyresten. Oral suspension: Indeholder methylparahydroxybenzoat (E218) og propylparahydroxybenzoat (E216), som kan give allergiske reaktioner (kan optræde efter behandlingen). Tyggetablet: Indeholder aspartam og bør derfor ikke gives til patienter med phenylketonuri. Hvis symptomerne ikke bliver bedre efter syv dage, bør den kliniske indsats tages op til revision. **INTERAKTIONER:** Et tidsinterval på 2 timer mellem indtagelse af Galieve og administration af andre lægemidler bør overvejes, især tetracykliner, digoxin, fluorquinolon, jernsalt, ketoconazol, neuroleptika, thyroideahormoner, penicillamin, betablokkere (atenolol, metoprolol, propranolol), glukokortikoid, klorokin, estramustin og bisfosfonater (difosfonater). **GRAVIDITET OG AMNING:** Kan anvendes under graviditet og amning. **BIVIRKNINGER:** Galieve Cool Mint, oral suspension; Galieve Peppermint, tyggetablet: Respiratoriske reaktioner såsom bronkospasme, allergiske reaktioner såsom urticaria, anafylaktiske eller anafylaktoide reaktioner. Galieve Forte, oral suspension i brev: Respiratoriske reaktioner såsom bronkospasme, allergiske reaktioner såsom urticaria, anafylaktiske eller anafylaktoide reaktioner, abdominalsmerter, syrefluks, diarré, kvalme, opkastning. **OVERDOSERING:** Abdominal ubehag og oppustet mave. **UDLEVERING:** HF. Ikke tilskudsberettiget. **PAKNINGSTØRRELSER:** Oral suspension i flaske: 300 ml, i brev: 12 stk; Tyggetabletter: 24 og 48 stk. Denne produktinformation er forkortet i forhold til de af Lægemiddelstyrelsen godkendte produktresuméer af 13.01.2025 (Cool Mint) og 18.05.2021. De fuldstændige produktresuméer kan rekvireres hos markedsføringsindehaveren, Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S. Læs mere på www.galieve.dk. 04/25

10/2025 RT-M-ExZdc

Livet med...

ENDOMETRIOSE

AF: STINE FABRICIUS

KILDE: ENDOMETRIOSE FÆLLESSKABET

Livet med... er et fast format i Farmaci. Her prøver vi at forstå, hvordan det er at have en given sygdom og dermed klæde apotekerne på til at møde mennesket bag diagnosen. Denne gang handler det om endometriose.

Sådan kan apoteket møde mennesker med endometriose

Anerkend sygdommen og undgå bagatellisering. Mange med endometriose har oplevet at skulle retfærdiggøre deres smerter. Undlad derfor udtalelser som "det er nok bare menstruationssmerter" og vis i stedet, at du ved, at endometriose kan være invaliderende og kræver behandling.

Vær nysgerrig ved køb af smertestillende. Kvinder med uopdaget endometriose køber ofte smertestillende i håndkøb, fordi de tror, det 'bare' er menstruationssmerter. At vise interesse kan åbne for en samtale, der kan føre til, at kvinden søger læge og får den rette behandling.

Omtal hormonbehandlingen som medicin – ikke prævention. For mange med endometriose gør det en forskel, at hormonpræparater, der bliver brugt til at symptombehandle, omtales som medicin i stedet for 'p-piller' eller 'prævention'. Derfor kan det også være nødvendigt at være nysgerrig på, hvorfor præparatet er ordineret.

Spørg til compliance. Behandlingen af endometriose kræver ofte kontinuerlig brug af hormonpræparater og smertestillende. Spørg ind til, om medicinen bruges som aftalt med lægen – fx uden pause. Hvis behandlingen er en spiral, kan det være relevant at spørge ind til, om der er talt med lægen om eventuelt enkelttilskud.

Fakta

Endometriose er en østrogenafhængig, inflammatorisk sygdom, hvor væv, der ligner livmoderslimhinden (endometrium), vokser uden for livmoderen. Det kan fx være på æggestokkene, hvor det danner en blodfyldt cyste og i bughulen, hvorfra det kan vokse ind i tarmen. Vævet reagerer på hormonelle cyklusser, og derfor bløder områder med endometriose også under menstruation.

I Danmark lever op mod 250.000 med endometriose. Sygdommen kan ikke kureres, men symptomer behandles med smertestillende medicin, hormoner og eventuel operation.

Kvinder med endometriose får typisk først symptomer, når menstruationen starter i forbindelse med puberteten, og for mange vil de stoppe i forbindelse med overgangsalderen. Der kan dog være opstået varige skader som sammenvoksninger og arvæv mellem organer i underlivet, der giver smertefulde symptomer, selvom cyklus er ophørt.

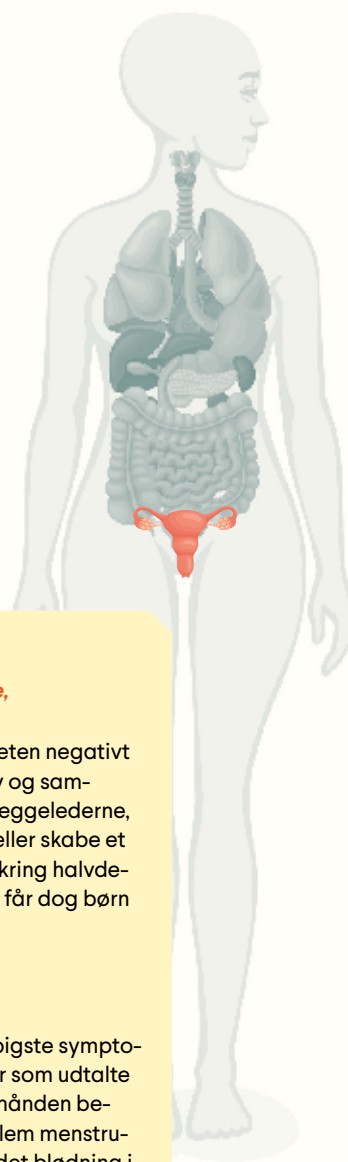
Myter

"Du kan ikke have endometriose, for du har jo fået børn"

Endometriose kan påvirke fertiliteten negativt ved blandt andet at skabe arvæv og sammenvoksninger, der kan blokere æggelederne, forringe æggeledernes funktion eller skabe et "ugunstigt" miljø i underlivet. Omkring halvdelen af kvinder med endometriose får dog børn uden fertilitetshjælp.

"Menstruationssmerter er bare en del af det, at være kvinde"

Underlivssmerter er et af de hyppigste symptomer ved endometriose. De starter som udtalte menstruationssmerter, men efterhånden begynder flere også at få ondt imellem menstruationerne. Det skyldes blandt andet blødning i bughulen og sammenvoksninger. Smerterne kan også opstå, fordi nerverne i bughulen påvirkes.

APOTEKERLAND

Redigeret af
HELLE MØLLER

ÆNDRING AF STATUS

Fønix Apoteket-Uldum og **Fønix Apoteket-Tørring** har den 27. oktober 2025 ændret status, så Fønix Apoteket-Tørring nu er hovedapotek og Fønix Apoteket-Uldum er filial af hovedapoteket. Apoteker **Jeppe Madsen** driver begge enheder.

NY FILIAL

Universitets Apotek Aalborg ved apoteker **Ihab Eleyan** åbnede den 3. november 2025 som ny filial af Storvorde Sejlflod Apotek. Filialen ligger på adressen Niels Bohrs Vej 44, 9220 Aalborg Øst.

AALBORG

RANDERS

LEDIG BEVILLING

Apoteker **Lene Brandstrup** har fået tilladelse til at opgive bevillingen til **Grindsted Apotek** med udgangen af februar 2026. Ansøgningsfristen er overskredet.

TØRRING

GRINSTED

FLYTNING

Hornsyld Apoteksudsalg, som drives af apoteker **Gudlaug Olafsdottir**, flyttede den 8. september til adressen Apotekerbakken 17, 8783 Hornsyld.

HORNHYLD

SLAGELSE

NY FILIAL

Aabenraa Hjorte Apotek ved apoteker **Thea Kæstel** åbnede den 1. november 2025 som ny filial af Haderslev Hjorte Apotek. Filialen ligger på adressen Madevej 31, 6200 Aabenraa.

AABENRAA

NY FILIAL

Rønnede Apotek ved apoteker **Troels Ravn** åbnede den 5. november 2025 som ny filial af Køge Boholte Apotek. Filialen ligger på adressen Vordingborgvej 517, 4683 Rønnede.

LEDIG BEVILLING

Apoteker **Jeanette Abel** har fået tilladelse til at opgive bevillingen til **Randers Jernbane Apotek** fra udgangen af februar 2026. Ansøgningsfristen er overskredet.

OPGIVELSE AF BEVILLING

Apoteker **Vibeke Abrahamsen, København Apoteket Svalen** og **København Sct. Stefans Apotek**, har fået tilladelse til at opgive begge bevillinger fra udgangen af marts 2026.

OVERTAGELSE AF BEVILLING

Lægemiddelstyrelsen har ved apoteksbestyrer **Jesper Michelsen** den 1. oktober 2025 overtaget driften af **København Nørrebro Apotek**.

På samme dato overtager Lyngby Løve Apotek ved apoteker **Mahboubeh Dadkhah Tehrani** følgende filialer fra København Nørrebro Apotek:

- Apotek Spinderiet
- Apotek Vesterbro
- Apotek Ørsted
- Apotek Borup Allé
- Apotek Herlev Ugle
- Apotek Fisketorvet
- Apotek Humletorvet.

De to sidstnævnte filialer er pr. 1. oktober 2025 omdannet til apoteksudsalg.

OVERTAGELSE AF BEVILLING

Apoteker **Dennis Krag-Jakobsen**, der driver Nexø Apotek, har fået bevilling til også at drive **Rønne Apotek**, som han overtog den 1. oktober 2025.

LEDIG BEVILLING

Bevillingen til at drive **Slagelse Rådhusapoteket** er ledig pr. 1. april 2026. Apoteket er drevet af **Niels-Philip Søgaard**. Ansøgning skal være Lægemiddelstyrelsen i hænde senest den 16. december 2025.

RØNNE

KØBENHAVN

RØNNEDE

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI
221. bind - 183. årgang - Nr. 8
28. november 2025

apotek

UDGIVER
Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE
Mai-Britt Amsler

REDAKTION
Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION
Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG
Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF
 DANSKE MEDIER

KONTROLLERET AF
 DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

KONTROLLERET OPLAG
1.131 i perioden 1. juli 2021 – 30. juni 2022

FARMACI NR. 1 - 2026
UDKOMMER
onsdag den 7. januar 2026

VIDSTE DU, AT ...

det sparer borgerne og samfundet for
4,2 mia. kr. om året, at apoteket skal tilbyde
den billigste receptmedicin?

